

Beleidsnota Wmo 2009 – 2012

Gemeente Epe

Met elkaar, voor elkaar!

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	3
	Aanleiding	3
	Wmo-nota als procesdocument	3
	Inbedding in gemeentelijk beleid	3
	Opbouw van de nota	3
	Verwachting	4
Hoofdstuk 2	Epe en de Wet maatschappelijke ondersteuning	5
	Het doel van de Wmo	5
	Taken voor de gemeente	5
	Wat speelt er in Epe?	6
	Financiën	8
Hoofdstuk 3	De prestatievelden nader uitgewerkt	9
	Per prestatieveld:	
	– Algemene doelstelling	
	– Verantwoording	
	– Wat is reeds in gang gezet?	
	– Wat gaan we doen?	
3.1	Prestatieveld 1: Sociale samenhang en leefbaarheid	9
3.2	Prestatieveld 2: Jeugd	15
3.3	Prestatieveld 3: Informatie, advies en cliëntondersteuning	17
3.4	Prestatieveld 4: Vrijwilligerswerk en mantelzorg	19
3.5	Prestatieveld 5: Participatie	21
3.6	Prestatieveld 6: Individuele voorzieningen	24
3.7	Prestatieveld 7, 8 en 9: Maatschappelijke zorg	26
Bijlage 1	Inhoud van de Wmo	
Bijlage 2	Overzicht kernpunten per prestatieveld	

Hoofdstuk 1 Inleiding

Aanleiding

Op 1 januari 2007 is de Wet maatschappelijke ondersteuning ingevoerd. Binnen de Wmo worden de beleidsterreinen wonen, welzijn en zorg met elkaar verbonden. Het doel van de Wmo is om mensen te laten meedoen in de samenleving. Centraal staan zelfredzaamheid, betrokkenheid en onderlinge zorg binnen de omgeving van mensen zelf. Omdat de gemeente dichter bij de burgers staat dan de landelijke overheid heeft zij deze taken vanuit het Rijk overgeheveld gekregen. De gemeente fungeert als vangnet voor de mensen die zichzelf niet kunnen redden en buiten de samenleving dreigen te vallen. Taak voor de gemeente Epe is onder andere te komen tot een juist afgestemde lokale en regionale invulling. Samen met partners en inwoners stelt de gemeente de inhoud van het Wmo-beleid vast. Deze nota is het eerste wettelijk verplichte Wmo-vierjarenbeleidsplan van de gemeente Epe.

Wmo-nota als procesdocument

De gemeente Epe startte begin 2005 met de voorbereiding op de komst van de Wmo. Vervolgens is stapsgewijs vorm gegeven aan de inhoud. Prioriteiten lagen er in eerste instantie bij de huishoudelijke verzorging en de realisatie van het zorgloket. Dat was slechts een begin. De Wmo is, met zijn negen prestatievelden (zie bijlage 1), veel breder dan dat. Bijna het gehele sociale beleidsveld staat in relatie tot de Wmo. Vanwege die breedte heeft de gemeente Epe ervoor gekozen deze Wmo-beleidsnota een belangrijke plek te geven binnen het sociale beleidsveld. Voor het overgrote deel van de prestatievelden binnen de Wmo zijn of worden aparte beleidsnota's opgesteld. Voorbeelden hiervan zijn de nota's 'Integraal Jeugdbeleid', 'Vrijwilligerswerk en Mantelzorg', de 'Participatienota', de nota 'Huiselijk Geweld' of de 'Ouderennota'. Afzonderlijke en meer themaspecifieke beleidsnota's blijven dus bestaan en vormen een belangrijke input voor deze Wmo-beleidsnota. Deze nota vormt de start van het totale integrale Wmo-beleidsveld van de gemeente Epe. De gemeente heeft daarbij 2 verplichtingen:

1. iedere 4 jaar moet beleid ontwikkeld worden voor de negen prestatievelden;
2. jaarlijks moeten de uitvoering, voortgang en resultaten worden geëvalueerd.

De nota is opgesteld als zijnde een procesdocument waarin de kernpunten van het Eper Wmo-beleid verwoord staan. De verdere uitwerking vindt plaats in afzonderlijke beleidsdocumenten. Betrokkenheid van burgers bij te ontwikkelen beleid vindt plaats via de afzonderlijke beleidsonderwerpen. Op deze manier hebben burgers en belanghebbenden maximale invloed op het beleid.

Jaarlijks formuleert het College welke acties er gedaan worden. Daarmee vindt wettelijk verplichte verantwoording plaats aan de inwoners, aan de gemeenteraad en aan het Rijk.

Inbedding in gemeentelijk beleid

In de 'Toekomstvisie Epe 2010' zijn onder het motto 'voortbouwen op kwaliteit' de hoofdlijnen van de toekomstige ontwikkelingen vastgesteld. Deze is uitgewerkt in een sociale component (Lokaal Sociaal Beleidskader) en een fysieke component (Ruimtelijk Structuurplan). Het Lokaal Sociaal Beleidskader heeft als kernthema's sociale samenhang, participatie en zelfstandig- en zelfredzaamheid. De kernthema's bij het Ruimtelijk Structuurplan zijn: groene/plattelandsgemeente, gezonde economie, bevolkingsopbouw/-omvang en voorzieningenniveau. Deze Wmo-beleidsnota is nauw gelieerd aan het Lokaal Sociaal Beleidskader en zal hier naar verloop van tijd mee samenvallen. Afstemming met het Ruimtelijk Structuurplan is één van de speerpunten.

Opbouw van de nota

In hoofdstuk 2 wordt een uitleg gegeven over de Wmo, de taken van gemeente daarin en de specifieke aandachtspunten voor de gemeente Epe. Het hoofdstuk sluit af met een financiële paragraaf. In het 3e hoofdstuk worden de 9 prestatievelden afzonderlijk behandeld en toegepast op de gemeentelijke doelstellingen. Per prestatieveld zal worden aangegeven wat de algemene doelstelling is, wat dat concreet voor Epe inhoudt en wat we daarvoor gaan doen. Alle prestatievelden staan onderling in verband met elkaar. Daar waar de samenhang tussen 2 of meer prestatievelden extra aandacht verdient is hierover een opmerking geplaatst. De nota sluit af met een overzicht van de kernpunten voor de komende 4 jaar (bijlage 2).

Verwachting

Wij verwachten met dit Wmo-beleidsplan dat ontwikkelingen op gang komen die uiteindelijk gehoor geven aan de gewenste doelstellingen. Dat willen wij samen doen met de inwoners, lokale verenigingen en organisaties, zorgaanbieders, het lokale bedrijfsleven en andere partners. Dat vraagt om een open en transparante houding van de betrokken partijen. Een goede samenwerking met elkaar leidt tot een goede zorg voor elkaar!

Hoofdstuk 2 Epe en de Wmo

Het doel van de Wmo

Het doel van de Wmo is simpel gezegd: 'meedoen!'. De Wmo is zowel een zorgwet als een participatiewet. Centraal staat wat mensen *wel* kunnen. Op het moment dat burgers niet meer zelfstandig voor zichzelf kunnen zorgen, dan zal in eerste instantie worden gekeken naar wat andere bewoners voor hen kunnen betekenen. De gemeente springt in en levert de zorg daar waar de plaatselijke netwerken en omstandigheden tekortschieten. Het stimuleren van de sociale samenhang en burgerinitiatieven die worden genomen in het kader van onderlinge betrokkenheid zullen een belangrijke positie innemen in het gemeentelijk beleid. Een goede bekendheid met elkaar, evenals elkaars tekortkomingen en zorgbehoeften, zorgt ervoor dat mensen gemakkelijker kunnen inspringen op elkaars behoeften. Doel is dat mensen langer in de eigen vertrouwde woonomgeving kunnen blijven wonen en volwaardig in de samenleving kunnen blijven participeren, ook mensen die langdurig zorgafhankelijk zijn. Binnen die Wmo-gedachte wil de gemeente Epe met mensen meedenken en op zoek gaan naar passende oplossingen in de woon- en leefomgeving van de mensen om wie het gaat. Dichter bij de burger dus. Een meer persoonlijke benadering, zorg op maat en 'vermaatschappelijking van de zorg' is wat de gemeente beoogt. Dat is een uitdaging die niet eenvoudig is en waarin de samenwerking tussen de gemeente en haar inwoners centraal staat.

Taken voor de gemeente

Het Rijk bepaalt de algemene kaders van de wetgeving, de gemeenten moeten binnen die kaders een lokale inkleuring aan het beleid geven. De taken én verantwoordelijkheden van de gemeenten nemen dus toe. Zo worden gemeenten onder andere gedwongen na te denken wat ze vanuit het perspectief van de burger moeten doen en dient er een goede afstemming met partners en omliggende gemeenten plaats te vinden. De Wmo vraagt om een gemeentelijke visie op de realisatie van het sociale beleid. Wat wil de gemeente Epe met de Wmo?:

1. een vraaggerichte beleidsvoering;
2. een integrale beleidsvoering;
3. een regisserende rol van de gemeente.

1. Een vraaggerichte beleidsvoering

Om sociaal beleid te voeren dat is afgestemd op de plaatselijke behoeften en omstandigheden is het van belang de inwoners te betrekken bij de vorming van dat beleid. Dat vraagt van de gemeente Epe een 'luisterende' houding. Deze krijgt op de volgende manieren gestalte:

- beleidsvormende trajecten vinden zo veel mogelijk plaats in interactie met burgers en met het werkveld;
- stimuleren van plaatselijke initiatieven ter bevordering van maatschappelijke participatie;
- de instelling van de Wmo-adviesraad.

Een belangrijke cliëntenvertegenwoordiger voor de gemeente is de Wmo-adviesraad. Dit is een groep van 7, 9 of 11 (onafhankelijke) inwoners die op alle Wmo-beleidsvelden een vertegenwoordiging vormt van de Wmo belanghebbenden. Zij voorziet het college gevraagd en ongevraagd van advies. Het bestaan van de Wmo-adviesraad staat in relatie tot het 3^e prestatieveld, namelijk 'informatie-, advies- en cliëntondersteuning'.

2. Een integrale beleidsvoering

Integraal beleid houdt in dat verschillende aspecten op elkaar worden afgestemd zodat er geen overlap plaatsvindt en/of zaken niet langs elkaar heen gaan lopen. Dit bevordert de efficiëntie en doelmatigheid van het beleid. Uiteraard is 'integraal beleid' een heel breed begrip en verdient daarom nadere specificatie. In het vorige punt is reeds de regiefunctie en de afstemming tussen partners en inwoners genoemd. Ook dit heeft betrekking op integraliteit. Daarnaast stuurt de gemeente aan op:

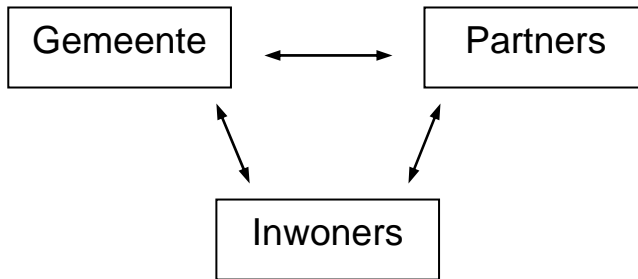
- Regionale afstemming. Het inkleuren van het lokale Wmo-beleid vindt zoveel mogelijk plaats in afstemming met omliggende gemeenten. Regionale afstemming vindt plaats op het niveau van de regio Stedendriehoek. Daarnaast is de gemeente Epe deelnemer van de Wmo-benchmark. In bijlage 1 is hier een korte uitleg over gegeven. Op het gebied van maatschappelijke opvang, verslavingszorg en openbare geestelijke gezondheidszorg (prestatievelden 7, 8 en 9) vormt de gemeente Apeldoorn de centrumgemeente voor Epe.
- Afstemming tussen fysiek en sociaal beleid. Fysiek en sociaal beleid kunnen niet los van elkaar worden gezien. Sommige aspecten van het sociale beleid betreffen fysieke voorzieningen of

aanpassingen daarvan. Om tot een optimaal functionerend sociaal beleid te komen dient deze te worden opgenomen in de voortrajecten van het 'fysieke beleid'. Voorbeelden hiervan die reeds in gang zijn gezet zijn de 'Brede School' en de 'Dorpsvisies'. Met name binnen het kader van het 1° prestatieveld is de integraliteit tussen 'fysiek' en 'sociaal' van belang.

- Afstemming tussen de Wmo-beleidsvelden. De Wmo is brede wet met diverse themagebieden. Om de samenhang daartussen tot stand te laten komen is één van de hoofdredenen waarom de Wmo is opgezet. Voor de gemeente Epe ligt er de taak de juiste dwarsverbanden te maken.

3. De regisserende functie van de gemeente Epe

Onderstaande figuur heeft betrekking op de ketensamenwerking tussen gemeente, partners en inwoners.

Uitgangspunt is samenwerking op gelijkwaardig niveau en erkenning van onderlinge afhankelijkheid. De partners betreffen een breed scala aan maatschappelijke organisaties en professionals die taken uitvoeren binnen de verschillende prestatievelden van de Wmo. De taak van de gemeente is het vervullen van een regierol. Dat houdt in dat de gemeente stimuleert, faciliteert, organiseert, partners en inwoners aanspreekt op hun verantwoordelijkheden, processen stroomlijnt en aanzet tot afstemming tussen betrokkenen. Daarbij wordt er beleidsgestuurd gewerkt. In deze werkwijze wordt vooraf bepaald welke doelen en resultaten er behaald dienen te worden, en welke activiteiten en producten dat weten te realiseren. Dit in overleg met burgers en het werkveld. Zie hiertoe de punten 1 en 2.

Naast de regiefunctie kent de gemeente ook uitvoerende taken:

- diensten zoals vervoer, hulpmiddelen, woningaanpassing en hulp in het huishouden worden door de gemeente toegekend;
- financiering van producten;
- uitvoering van het Wmo-loket en indicatieorgaan (samen met het CIZ) voor de huishoudelijke verzorging.

Wat speelt er in Epe?

In 2004 heeft de gemeente Epe naar aanleiding van de 'Toekomstvisie Epe 2010' het 'Lokaal Sociaal Beleidskader' (LSB) vastgesteld. De in het LSB vastgestelde beleidsinterventies, rollen, kernthema's en doelgroepen komen grotendeels overeen met de kaders van de Wmo. Op 22 juni 2006 heeft de raad besloten om het LSB – aangevuld met de doelgroepen mantelzorgers / vrijwilligers en mensen met psychische / psychosociale problemen – vast te stellen als beleidskader voor de Wmo. Het LSB schetst een beeld van de lokaal gebonden aandachtspunten voor de invulling van het Wmo-beleid in de gemeente Epe. Hieronder volgt een opsomming van de kernpunten daaruit, aangevuld met enkele actuele ontwikkelingen.

- Vergrijzing. Een belangrijke ontwikkeling waar de gemeente Epe mee te maken krijgt is 'vergrijzing'. Als gevolg van het wegtrekken van jongeren en het vestigen van ouderen uit met name de Randstad zal deze vergrijzing groter zijn dan het landelijk gemiddelde. Met deze demografische ontwikkeling zal rekening moeten worden gehouden in het treffen van voorzieningen. Enerzijds zullen er voorzieningen en banen moeten worden gecreëerd op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Anderzijds heeft de Wmo het doel mensen zo lang mogelijk zelfstandig thuis te laten wonen. Dat betekent dat de werkzaamheden van het welzijnswerk in groeiende mate ambulante en dus in de thuissituatie van de cliënt moeten plaatsvinden. Ook daar dient geschikte huisvesting voor te zijn. Tevens ligt er bij cliënten de behoefte contacten te hebben met lotgenoten. Voor de groep die zelfstandig thuis woont dienen activiteiten ontwikkeld te worden. Het welzijnswerk heeft hier een uitvoerende taak in.

- Alcoholgebruik jeugd. Het 2^e en 9^e prestatieveld van de Wmo richten zich respectievelijk op het opvoedingsaspect van de jeugdigen en op het verslavingsbeleid. Het LSB geeft aan dat met name bij de jeugd sprake is van een stijging van het gebruik van verslavende middelen zoals roken, alcohol en drugs. Naast alcoholgebruik is vroegtijdige schoolverlating ('drop-outs') een aandachtspunt. Activiteiten die reeds in gang zijn gezet staan opgenomen bij prestatieveld 2. Met name het alcoholgebruik onder de jeugd is hierbij een aandachtspunt.
- Individualisering. Uit het LSB blijkt dat de afgelopen decennia in met name in de kernen Epe en Vaassen sprake is van een patroon van individualisering en 'ont-traditionalisering'. Dit houdt in dat mensen in toenemende mate langs elkaar heen zijn gaan leven en daardoor ook sneller een beroep doen op de overheid bij een behoefte aan middelen. Deze ontwikkeling, die synchroon loopt met een trend die zich in heel Nederland voordoet, is ongewenst met het zicht op de mobiliteit en zelfredzaamheid van mensen met een beperking. Een gevolg is tevens dat mensen in toenemende mate sociaal geïsoleerd raken. Ouderen zijn hierin extra kwetsbaar, mede als het gevolg van onder andere het wegvallen van partners en het krijgen van ouderdomsziekten. Vanwege de relatief hoge vergrijzingsgraad is het probleem van vereenzaming een specifiek aandachtspunt voor de gemeente Epe geworden. In het kader van de Wmo dient deze ontwikkeling gekeerd te worden. Er zal moeten worden gezocht naar instrumenten om de sociale samenhang en cohesie in de wijken groter te maken. Dat vraagt om een wijkgerichte aanpak. Het aspect van sociale samenhang valt binnen het 1^e Wmo-prestatieveld.
- Vrijwilligerswerk onder druk. Het 4^e prestatieveld van de Wmo heeft betrekking op het vergroten van de inzet van mantelzorgers en vrijwilligers. In het LSB is gesteld dat het vrijwilligerswerk om diverse redenen onder druk staat. Het algemene beeld geeft aan dat er een tekort aan is. Mogelijk is er geen rek in het potentiële aantal mantelzorgers en vrijwilligers. Dat betekent tevens dat het Wmo-beleid in eerste instantie beperkt afhankelijk moet worden opgesteld van een substantiële groei van de 'civil society'. Prioriteit van beleid moet zijn het ondersteunen of stimuleren van de kwaliteit van het huidige aanbod. Daarnaast is het in het kader van de Wmo wenselijk om – indien mogelijk – deze groep in omvang te vergroten. Hiervoor is aandacht voor een andere wijze van werven van vrijwilligers, bijvoorbeeld via bedrijven, scholen of wijken.
- Integratie en inburgering. In de kernen Vaassen en Epe wonen (in vergelijking met de omliggende regiogemeenten) relatief veel mensen van allochtone komaf (10,7% in 2006), met name Turken en Molukkers. De gemeente dient zich flexibel te kunnen opstellen in het treffen van voorzieningen. Aandacht moet worden besteed aan het kunnen bereiken van allochtone groepen mensen. Veel van hen – met name de ouderen binnen deze groepen – zijn de Nederlandse taal niet of beperkt machtig. Goede programma's voor inburgering blijven gewenst. Het 1^e prestatieveld richt zich op leefbaarheid waarvan inburgering een onderdeel is. Het 3^e prestatieveld richt zich op de informatievoorziening aan de inwoners.
- Werkloosheid en arbeidsongeschiktheid. De verwachting is dat de toekomstige werkgelegenheid zal dalen. Het is wenselijk hier een verbetering in aan te brengen. Gezien de relatief grote groep ouderen zijn er banen gewenst in de sector zorg- en dienstverlening. Hier zouden banen gecreëerd kunnen worden. Programma's ter activering van mensen die (tijdelijk) zonder werk zitten dienen gestimuleerd te worden. Prestatieveld 5 richt zich op de participatie van inactieven.

Naast bovenstaande richt de gemeente Epe zich op:

- Betaalbaarheid nu en later. Doel van de gemeente – in het kader van de Wmo – is het betaalbaar houden van een kwalitatief hoogwaardig product. De burger verwacht dat de gemeente kwaliteit van het aanbod als leidraad in de innovatie neemt, en niet de betaalbaarheid. Het uitgangspunt voor de toekomstige invulling van de Wmo is daarom dat dit dient te leiden tot een grotere doelmatigheid, een grotere efficiëntie én een grotere klantgerichtheid. Het betaalbaar houden van het systeem is van belang zodat het nu en in de toekomst toegankelijk blijft voor iedere potentiële cliënt. Burgers vinden het acceptabel als gekozen wordt voor een sober zorg- en ondersteuningsaanbod, als daar de zekerheid bijkomt dat ze echt kunnen rekenen op dit aanbod als het nodig is.
- Vermaatschappelijking van de zorg. Doel van de gemeente is – in overeenstemming met de zienswijze van de Wmo – zoveel mogelijk mensen die langdurig zorgafhankelijk zijn volwaardig in de samenleving te laten participeren. Dit wordt 'vermaatschappelijking van de zorg' genoemd. Dat betekent dat voor deze mensen adequate ondersteunende dienstverlening beschikbaar moet zijn op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Meer extramuraal en minder intramuraal, wat inhoudt dat het welzijnswerk minder accommodatiegebonden en meer in de directe

omgeving, dat wil zeggen op wijk- en buurtniveau, van mensen zal moeten opereren. Voor ouderen betekent dit dat zij langer in de eigen omgeving kunnen blijven wonen.

Financiën

De financiering van de Wmo verloopt via het gemeentefonds. De gemeenteraad heeft dit budget geormerkt voor de Wmo wat inhoudt dat het niet aan ander dan Wmo-gerelateerd beleid kan worden uitgegeven. Dit budget is inmiddels verdeeld onder enkele onderdelen van de Wmo. Het overgrote deel wordt ingezet voor de bekostiging van de huishoudelijke verzorging.

Voor het jaar 2007 heeft de gemeente Epe voor de Wmo een uitkering gekregen van ruim €3,6 miljoen. Dit bedrag is met name bedoeld voor de financiering van de huishoudelijke verzorging. Vanaf 2008 neemt dit bedrag af. De uitkering voor 2008 en 2009 zijn respectievelijk ruim €3,3 en ruim €3,4 miljoen. Dit heeft geen directe consequentie voor het huidige beleid. Het bestaande Wmo-beleid kan gecontinueerd worden.

Hoofdstuk 3 De prestatievelden nader uitgewerkt

3.1 Prestatieveld 1: Sociale samenhang en leefbaarheid

Algemene doelstelling

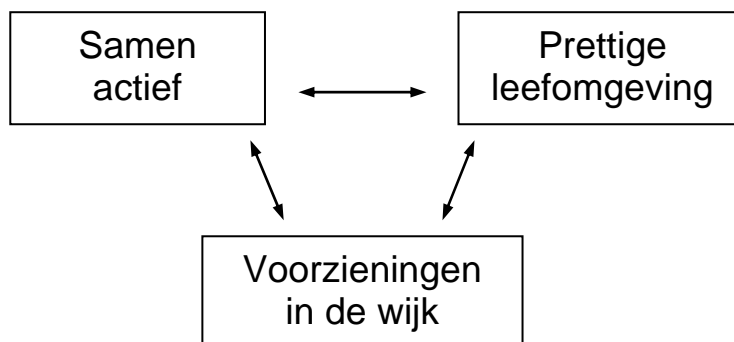
Het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten.

Verantwoording

Dit prestatieveld omvat wat de Wmo als geheel in de kern tot doel heeft, namelijk *samen leven*. Dat is tevens de reden waarom het is opgenomen als eerste prestatieveld: de nadruk ligt op de sociale binding tussen mensen op dorp-, wijk- en buurtniveau. De verwachting is dat als mensen zich meer betrokken voelen bij hun wijk, zij ook eerder geneigd zijn om iets te doen voor hun wijk of medewijkbewoners. Dit prestatieveld onderscheidt zich van de overige prestatievelden op de wijze waarop mensen samen actief zijn met elkaar:

- Prestatieveld 1: 'actief *met* elkaar', dat wil zeggen het samen ondernemen van activiteiten in de meest brede zin van het woord ten gunste van de sociale cohesie.
- Prestatieveld 2 t/m 9: 'actief *voor* elkaar', waarbij het aspect zorg prominenter aanwezig is.

De doelstelling wordt vooral bereikt door de inzet van de burgers zelf. De gemeente biedt ondersteuning en faciliteert daar waar nodig. Een integrale aanpak van diverse beleidsvelden is vereist. Een combinatie van drie componenten is nodig om de doelstelling te realiseren:

Deze drie componenten staan in een constante wisselwerking met elkaar. Het één kan niet zonder het ander. Het doel van 'Samen actief' is dat mensen vaker in aanraking met elkaar komen, elkaar beter leren kennen en er dientengevolge een sterkere sociale samenhang en binding ontstaat. Dat kan zijn op het gebied van sport, vrije tijd, kunst en cultuur, leefomgeving of om een andere reden waardoor er gezamenlijke activiteiten worden uitgevoerd. Daarbij is het belangrijk dat mensen zich prettig voelen in hun directe leefomgeving. Hier ligt tevens een relatie met het veiligheidsbeleid. De veiligheidswaardering van een buurt komt onder andere voort uit gevoels- en belevingsaspecten. Met een goed leefbaarheidsbeleid valt hier voor de gemeente winst te boeken. Ter ondersteuning zijn er basisvoorzieningen benodigd zoals een afgestemd woningaanbod, inkomensondersteuning, zorgfaciliteiten of locaties waarin activiteiten in gezamenlijkheid kunnen worden gedaan. Voor het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid in de wijk maakt de gemeente afspraken met de partners, ondersteunt en faciliteert hen daar waar nodig en ziet toe op de resultaten. De gemeente wenst een wijkgerichte aanpak. Prioritering ligt bij de wijken waar hierin de meeste winst te boeken is. De gemeentelijke vrijheid ter invulling van dit prestatieveld is groot. Alle inwoners van Epe behoren tot de doelgroep van dit prestatieveld.

Wat is reeds in gang gezet?

'Samen actief'

- De 'Kadernota Sport' dateert uit 2000. Naar verwachting verschijnt eind 2008 de nieuwe sportnota. Doelstelling is de toegankelijkheid van sportactiviteiten voor iedere Epenaar te waarborgen en sport als middel te beschouwen ter bevordering van de sociale binding.

- Uitvoering van de beleidsnota 'Zicht op kunst en cultuur' (2006 – 2009). Hierin wordt de visie verwoord dat kunst en cultuur een bindende factor vormen in de Eper samenleving ten gunste van de sociale samenhang. De nota geeft aan hoe de gewenste doelstellingen te bereiken en de voortgang hiervan te meten. De essentie hiervan is bewoners in toenemende mate betrokken te laten voelen bij de lokale gemeenschap.
- Het ontwikkelkader 'Samen werken aan de ontwikkeling van Brede Scholen in de gemeente Epe'. De Brede School richt zich naast een actieve deelname van kinderen aan de samenleving ook op een meer pluriform gebruik van het gebouw voor alle inwoners van de wijk. Het ontwikkelkader vormt de basis voor verdere ontwikkeling en activiteiten van de Brede School. Met ingang van het schooljaar 2008-2009 zijn er twee pilots gestart voor de duur van 2 jaar. Kerndoelen zijn:
 1. het vergroten van de ontwikkelingskansen van het kind;
 2. het versterken van de leefbaarheid in de wijk (relatie kinderen, ouders, buurt en school).
- Bij de Perspectiefnota 2007-2010 is besloten om een visie te ontwikkelen op integratie. Dit naar aanleiding van de nieuwe Wet Inburgering per 1-1-2007. In 2009 zal er een integratienota ontwikkeld worden.
- Jaarlijks wordt er een productovereenkomst met het ROC vastgesteld. Dit is een onderdeel van de 'Raamovereenkomst Volwassen Educatie' dat valt onder de regio Stedendriehoek. De overeenkomst heeft betrekking op diverse maatschappelijke activiteiten zoals taalcursussen en educatie in brede zin met als doel sociale activering en zelfredzaamheid te bewerkstelligen. De productovereenkomst geldt tevens als richtinggevend beleidsdocument. Een lokale uitwerking hiervan ontbreekt. Realisatie hiervan moet nader overwogen worden.
- Jaarlijks moet het college een uitvoeringsprogramma 'Inburgering' vaststellen. Voor 2008 is ingezet op kwaliteitsverbetering door maatwerktrajecten en duurzame participatie te bewerkstelligen. De ambitie is om in 2008 maximaal 60 inburgeringstrajecten WI (Wet Inburgering) aan te bieden. Centrumgemeente Apeldoorn verzorgt de uitvoering.

'Prettige leefomgeving'

- Ontwikkelen van dorpsvisies. Hoofddoel: samen met de bevolking per dorp een visie opstellen die de toekomstige ontwikkelingen beschrijft voor wonen, leefbaarheid en voorzieningen. Beoogd effect: bewoners stimuleren tot een actieve bijdrage aan de ontwikkeling van de eigen woon- en leefomgeving. De startnotitie is gereed en vormt de aanzet voor een brede uitwerking in de dorpsvisies. Vaststelling volgt in 2009.
- Als een onderdeel van de participatienota 'In Epe doet iedereen mee!' is de beleidslijn ten aanzien van het 'wijk, buurt en leefbaarheid' uitgezet. De gemeente wil (zie boven) de dorpsvisies opstellen, burgerinitiatieven stimuleren, een nauwere samenwerking van partijen in het bevorderen van leefbaarheid en veiligheid en het betrekken van experts en bewoners in een wijkgerelateerde aanpak. Dit laatste staat in nauw verband met het hierna volgende punt. In de nota staan actiepunten genoemd voor de periode van 2008-2011.
- In januari 2008 is het convenant 'Samenwerken op de aandachtsvelden leefbaarheid en veiligheid' ondertekend door de gemeente Epe en diverse partners. Zij onderschrijven hiermee de notitie 'Samenwerken op de aandachtsvelden leefbaarheid en veiligheid' (dec. 2007) en de daarin beschreven werkwijze. Kernpunt is een integrale aanpak van gesignaleerde problematiek met betrokkenheid van burgers. Partners maken onderling afspraken over de gewenste aanpak en stemmen hun activiteiten op elkaar af. Enerzijds richt de aanpak zich op problematiek met een individueel karakter (gericht op een persoon, gezin, of een kleine groep personen), anderzijds op problematiek met een wijk- of buurtkarakter. Momenteel wordt gewerkt aan een verdere uitwerking van de 'Samenwerkingsstructuur Leefbaarheid en Veiligheid'. Gelieerd hieraan zijn ontwikkelingen rondom de invoering van het 'Veiligheidshuis'. Het 'Veiligheidshuis' is een landelijk initiatief met als doel te komen tot een lokaal of regionaal samenwerkingsverband tussen verschillende partners gericht op een integrale aanpak van criminaliteit en het bevorderen van de sociale veiligheid. Hieronder vallen onder andere algemene overlast, huiselijk geweld en de aanpak van veelplegers en ex-gedetineerden.
- In het 'Regiocontract Stedendriehoek 2008-2011' staan voor zowel de fysieke als de sociale beleidscomponent de afspraken verwoord tussen de regio Stedendriehoek en de Provincie Gelderland. Kernpunten van de sociale component zijn: 'sociale veiligheid', 'kansen voor jongeren' en 'Wet maatschappelijke ondersteuning'. Er bestaat een relatie met de prestatievelden 2 (jeugd) en 7, 8 en 9 (maatschappelijke zorg).
- In de notitie veiligheidsbeleid ('Bepalen lokale prioriteiten 2009-2011') van april 2008 zijn de thema's 'Leefbaarheid, veiligheid en sociale cohesie' en 'Jeugd en veiligheid' als prioriteit

vastgesteld. Nadere uitwerking vindt plaats in de nota 'Integraal veiligheidsbeleid' die in 2009 zal verschijnen. Doelstelling is een 'overall-visie' die mede wordt gevoed uit de veiligheidsmonitor en de dorpsvisies.

- Een prettige leefomgeving behelst niet alleen het sociale aspect. Nadrukkelijk moet hierbij ook het 'fysieke' aspect van de openbare ruimte bij betrokken worden zoals wegen, bruggen, riolering, groen, gebouwen, straatverlichting en speelvoorzieningen. Het beleid van de gemeente Epe voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is vastgelegd in de onderstaande beleidsplannen:
 - Beleidsplan Wegen 2004-2005 (2003). Doel is inzicht te verkrijgen in de benodigde maatregelen en financiële middelen om de kwaliteit van het wegennet te waarborgen.
 - Gemeentelijk Rioleringsplan 2007-2011 (2007). Hierin staan genoemd de benodigde maatregelen voor verbetering en de verwachte uitgaven voor onderhoud en vervanging.
 - Groenstructuurplan (1999). Hierin staat wat er waar is aan groen. In 2009 volgt een vernieuwd plan. Voor de kwaliteitshandhaving hanteert de gemeente Epe het 'Beheerssysteem Openbare Ruimte' (BOR). Dit betreft een meetsysteem waarmee het onderhoudsniveau van de openbare ruimte wordt bijgehouden. Ieder jaar wordt het college gerapporteerd over de resultaten.
 - Beleidsplan Openbare Verlichting (2003). Uitgangspunt voor het beleidsplan zijn door het Rijk bepaalde richtlijnen. De installatie voor de openbare verlichting bevindt zich in een goede staat van onderhoud.
 - Meerjaren Onderhoudsplan (MOP). Ten behoeve van de kwaliteitshandhaving dient er voor alle gemeentelijke gebouwen een MOP te worden opgesteld. Inmiddels is deze voor bijna alle gebouwen gereed.
 - Speelruimtebeleidsplan (2001). Zie hiervoor de uitwerking onder 'basisvoorzieningen in de wijk'.

'Basisvoorzieningen in de wijk'

- In de 'Toekomstvisie Epe 2010' (maart 2003) is beleid opgenomen binnen het thema 'voorzieningen en kernen'. De gemeente Epe wil in elke kern een basisaanbod van voorzieningen realiseren. In de dorpsvisies (zie vorige punt) wordt een link gelegd tussen deze basisvoorzieningen en een prettige leefomgeving.
- In januari 2006 is de 'Woonvisie 2005-2015' door de Raad behandeld. Hierin staan actiepunten aangegeven die op het gebied van wonen en leefbaarheid in relatie staan met de Wmo. Nadrukkelijk wordt erop gewezen dat woonzorgvoorzieningen dienen te worden betrokken bij plannen voor nieuwbouw en herstructurering. Het 'Structuurplan Gemeente Epe' (2006) geeft informatie over de woningbehoefte, een nadere specificering naar de vraag- en aanbodzijde van zorgwoningen, en de gevolgen daarvan voor de ruimtelijke ontwikkeling. Naast de Woonvisie bestaat er de nota 'Woningbouw buiten de woonvisie 2005-2015' waarin een voorwaarde scheppend karakter is opgenomen voor woningbouwplannen die niet in de Woonvisie zijn opgenomen.
- Regionaal wordt er gewerkt aan een de 'Monitor Wonen, Welzijn, Zorg Regio Stedendriehoek' oftewel de Wwz-Monitor. Op basis van deze Regiomonitor die eind 2008 is afgerond, volgt een rapportage gericht op Epe. Hierna volgt een verdere specifieke invulling van de Eper situatie.
- In de notitie 'Minimabeleid in Epe – Iedereen doet mee!' is het Eper beleid geformuleerd ten aanzien van minimabeleid en inkomensondersteuning. Doel hiervan is het bevorderen van financiële toegankelijkheid van voorzieningen voor welzijn, sport en cultuur voor mensen met een beperkt inkomen. Als gevolg van een motie in de raadsvergadering van 20 maart 2008 zal er in het najaar van 2008 door het Nibud een tevredenheidsonderzoek worden uitgevoerd onder de Eper bevolking dat betrekking heeft op de uitvoering van de huidige regelingen. De resultaten hiervan worden vergeleken met een soortgelijk onderzoek uit 2003. Mogelijke aanpassingen in het beleid kunnen hieruit voortvloeien. Nader te bepalen beleid krijgt verder vorm in 2009. Verder zal er in het kader van de 'Meedoen-regeling' aan sportverenigingen gevraagd worden iets te kunnen betekenen in het 'meedoen-beleid' in samenwerking met de gemeenten.
- In de nota 'Sociale Perspectieven Stedendriehoek' (2005) staat het regionale sociale beleid weergegeven waarin gemeenten van de regio Stedendriehoek en de provincies Gelderland en Overijssel samenwerken. Doel is te komen tot een juiste regionale afstemming op onder andere op het gebied van leefbaarheid en een aantrekkelijk voorzieningenniveau. In de nota zijn negen programmapunten geformuleerd die tezamen de regionale sociale agenda vormen.

- In 2001 is door de raad het 'Speelruimtebeleidsplan' vastgesteld. Uitgangspunt is onder andere een evenwichtige spreiding van de speelplekken in wijken en buurten op basis van demografische gegevens. Hierbij worden zo mogelijk de speelplekken van scholen en speeltuinverenigingen betrokken. De realisering hiervan is nagenoeg afgerond nadat aanvankelijk een vertraging optrad als gevolg van strengere veiligheidseisen voor speeltoestellen. Gelet op het tijdsverloop is een hernieuwde demografische analyse wenselijk. Aan de hand daarvan kan worden bepaald of en waar nieuwe speelplekken gerealiseerd dienen te worden, dan wel speelplekken kunnen worden opgeheven. Daarnaast is het noodzakelijk nader beleid vast te stellen m.b.t. de veiligheid van de toestellen.

Wat gaan we doen?

Voortzetting bestaand beleid:	Kernpunten:
'Samen actief'	
Startnotitie 'Sportbeleid in de gemeente Epe'	Sport is voor iedereen toegankelijk. Versterking van de sociale binding door middel van sport. De gemeente voert de regie gericht op ondersteuning en facilitering.
Nota 'Zicht op kunst en cultuur' (2006 – 2009)	Stimuleren van betrokkenheid bij de lokale woonomgeving.
Productovereenkomst ROC	Sociale activering en maatschappelijke participatie.
'Uitvoeringsprogramma Inburgering 2008'	Aantal en kwaliteit aan te bieden inburgeringsvoorzieningen.
'Prettige leefomgeving'	
Participatienota 'In Epe doet iedereen mee!' (2007)	Opstellen Dorpsvisies. Stimuleren burgerinitiatieven. Bevorderen van leefbaarheid en veiligheid. Betrokken van experts en bewoners in een wijkgerelateerde aanpak.
Notitie 'Samenwerken op de aandachtsvelden leefbaarheid en veiligheid' (dec. 2007)	Vergroting betrokkenheid burgers binnen hun leefomgeving. Effectiever overleg- en samenwerkingsstructuur tussen de convenantpartners.
Regiocontract Stedendriehoek (sociale component)	Sociale veiligheid Kansen voor jongeren Wet maatschappelijke ondersteuning
Notitie veiligheidsbeleid ('Bepalen lokale prioriteiten 2009-2011')	Prioritering van de thema's 'Leefbaarheid, veiligheid en sociale cohesie' en 'Jeugd en veiligheid'.
'Groenstructuurplan (2009)' en 'BOR'	Wat is er waar aan groen. Resultaten groenbeheer tbv kwaliteitshandhaving.
'Basisvoorzieningen in de wijk'	
'Toekomstvisie Epe 2010' (maart 2003)	Een basisaanbod van voorzieningen in iedere kern.
'Woonvisie 2005-2015'	Een passend aanbod van woningen. Een leefbare en veilige omgeving. Voldoende samenhang tussen wonen, zorg en welzijn. Waarborging keuzevrijheid door een diversiteit aan woonmogelijkheden.
'Ruimtelijk Structuurplan Epe' (2007)	Bepaling woningbehoefte. Vraag en aanbod zorgwoningen. Richtinggevend voor ruimtelijke ontwikkeling in de toekomst.
'Beleidsregels minimabeleid 'Iedereen doet mee!''	Bevorderen financiële toegankelijkheid van voorzieningen voor welzijn, sport en cultuur voor mensen met een beperkt inkomen. Analyse 'minima-effect-rapportage' (uitgevoerd door het Nibud).
Nota 'Sociale Perspectieven Stedendriehoek' (2005)	Regionale samenwerking ter versterking van de sociale kwaliteit in de Stedendriehoek op het gebied van 'wonen en voorzieningen', 'vermaatschappelijking van de zorg' en 'onderwijs en arbeidsmarkt'.
'Speelruimtebeleidsplan' (2001)	Speelplaatsenverdeling n.a.v. leeftijdsopbouw.

Nieuw beleid:
<i>'Samen actief'</i>
Ontwikkeling 'Sportnota'
Ontwikkeling 'Brede School'
Vernieuwing beleid kunst en cultuur
Ontwikkeling 'Integratienota'
Lokale uitwerking productovereenkomst ROC
<i>'Prettige leefomgeving'</i>
Samen met burgers dorpsvisies ontwikkelen.
Samenwerkingsstructuur Leefbaarheid/Veiligheid.
Ontwikkeling 'Veiligheidshuis'
Integraal veiligheidsbeleid.
Groenstructuurplan.
<i>'Basisvoorzieningen in de wijk'</i>
Ontwikkeling beleidsvisie t.a.v. multifunctioneel gebruik schoolgebouwen en integraal huisvestingsplan van onderwijsvoorzieningen
'Monitor Wonen, Welzijn, Zorg; Regio Stedendriehoek'
Minimabeleid na afwachting resultaten onderzoek Nibud.
Herziening 'Speelruimtebeleidsplan'.

3.2 Prestatieveld 2: Jeugd

Algemene doelstelling

Het bieden van preventieve ondersteuning bij opgroei problemen van jeugdigen en/of opvoedproblemen van ouders.

Verantwoording

De Wmo verplicht de gemeenten om preventief jeugdbeleid te voeren en richt zich op het deel dat buiten de Wet op de Jeugdzorg valt. Vijf onderdelen verdienen specifieke aandacht:

1. *Informatie en advies*; het gaat dan zowel om ongevraagde informatie over opvoeden en opgroeien (voorlichting), als om het beantwoorden van specifieke vragen van ouders en jeugdigen.
2. *Signaleren van problemen*; hierbij gaat het om coördinatie tussen signalerende instanties en het vroegtijdig signaleren van problemen van jeugdigen, ook als die door de betrokkenen (nog) niet als zodanig onderkend worden.
3. *Toegang tot het hulpaanbod*; deze functie heeft betrekking op inzichtelijkheid van het lokale en regionale hulpaanbod voor hulpvragers en beroepskrachten (bijv. voor- en vroegschoolse educatie, onderwijsachterstands- en Haltvoorzieningen).
4. *Licht-pedagogische hulp*; hierbij gaat het om opvoedingsondersteuning aan ouders en gezinnen waar problemen zijn of dreigen te ontstaan, en om schoolmaatschappelijk werk.
5. *Coördinatie van zorg*; betreft het afstemmen en zo mogelijk bundelen van zorg in het geval dat meerdere hulpsoorten nodig zijn om een jeugdige of gezin te ondersteunen (voor zover dat niet valt onder de basistaken JGZ).

Doelgroep van dit prestatieveld zijn jeugdigen en hun ouders bij wie sprake is van een verhoogd risico als het gaat om ontwikkelingsachterstanden, psychosociale problemen of schooluitval. In het kader van 'Brede Scholen in de gemeente Epe' is er een relatie met prestatieveld 1.

Wat is reeds in gang gezet?

In de gemeente Epe zijn er op dit moment tal van activiteiten gaande. Kernpunten daarvan zijn:

- In het kader van toewijzing en wegwijs maken in het hulpaanbod is er een Jongereninformatiepunt (in de vorm van folderzuilen) in de bibliotheek te Epe en is de ontwikkeling van een sociale kaart specifiek voor jeugd in gang gezet. In het Activerium in Apeldoorn bestaat een jongerenloket waar in Epe naar verwezen wordt.
- Op het terrein van signalering bestaat er een opvoedsteunpunt voor ouders, zijn de GGD, thuiszorg en Bureau Jeugdzorg in één pand gevestigd en zijn er in het kader van ketenaanpak multidisciplinaire teams ingesteld.
- Met betrekking tot de licht pedagogische hulp en coördinatie van zorg zijn er ontwikkelingen gaande tot het vormen van een Centrum voor Jeugd en Gezin, heeft bureau Jeugdzorg een lokale voorkeur gekregen, is het schoolmaatschappelijk werk qua formatie op niveau en is er een regionale pilot gaande voor de verbetering van de coördinatie bij meer dan 2 hulpverlenende instanties in één gezin.
- Binnen de regio Stedendriehoek wordt uitvoering gegeven aan het Regiocontract Stedendriehoek waarin 'Kansen voor jongeren' als specifiek aandachtspunt is opgenomen.
- In oktober 2008 heeft de startbijeenkomst van het 'Project Alcoholmatiging' plaatsgevonden. Dit project is een onderdeel van het alcoholmatigingsproject binnen de regio Stedendriehoek. Doel is het keren van de trend dat jongeren vaker, jonger en meer alcohol drinken.
- In 2007 is het project 'Schoolverlaters Offensief Stedendriehoek' (SOS) opgezet. Doel van het project is het tegengaan van en/of het naar onderwijs of werk leiden van voortijdig schoolverlaters. In de regio hebben diverse acties plaatsgevonden. Zo is er onder andere ingezet op een verbetering van de doorstroming van ex-Vmbo-leerlingen naar het Middelbaar Beroepsonderwijs, en wordt er gewerkt aan een verbetering van melding en registratie.

Gezien bovenstaande punten is er uitvoering gezet op alle 5 van de onder 'verantwoording' genoemde onderdelen. De ontwikkeling van de nieuwe nota 'Integraal Jeugdbeleid 2009-2012' is in een gevorderd stadium. Eind 2008 is het concept gereed, besluitvorming volgt begin 2009.

Wat gaan we doen?

Begin 2009 volgt de nieuwe beleidsnota 'Integraal Jeugdbeleid 2009-2012'. Input voor de nota zijn onder andere het 'Kompas Integraal Jeugdbeleid', de 'Beleidsnota Lokaal Gezondheidsbeleid' en landelijke ontwikkelingen en wettelijke taken vanuit het Rijk. Na vaststelling zal de nota het totale jeugdbeleid van de gemeente Epe omvatten. Aan genoemde thema's wordt invulling gegeven middels meetbare doelstellingen, resultaten, indicatoren en uit te voeren activiteiten.

Voortzetting bestaand beleid:	Kernpunten
'Beleidsnota Integraal Jeugdbeleid 2009-2012'	Opvoedings- en opgroeiondersteuning. Criminaliteitspreventie. Maximaliseren rendement onderwijs. Samenhang voorzieningen 0-19 jaar.
'Beleidsnota Lokaal Gezondheidsbeleid 2008-2011'	Bestrijding overgewicht. Voorkomen gebruik genotmiddelen. Bevorderen psychische gezondheid. Realiseren laagdrempelige voorzieningen.
Wettelijke taken vanuit het Rijk	Ontwikkeling Centrum voor Jeugd en Gezin. Ontwikkeling Electronisch Kinddossier. Verwijsindex Risicjongeren.
'Project Alcoholmatiging'	Tegengaan van vaker, jonger en meer alcoholgebruik door jongeren.
Regionaal project 'Schoolverlaters Offensief Stedendriehoek' (SOS)	Werk en/of onderwijs voor voortijdig schoolverlaters.

Nieuw beleid:

Uitwerken uitvoeringsprogramma 'Integraal Jeugdbeleid 2009-2012'.

3.3 Prestatieveld 3: Informatie, advies en cliëntondersteuning

Algemene doelstelling

Het verstrekken van informatie en advies gericht op het wegwijs maken van burgers in het veld van maatschappelijke ondersteuning, en het zorgdragen voor ondersteuning en begeleiding.

Verantwoording

Dit prestatieveld strekt zich uit over het brede terrein van Welzijn, Wonen en Zorg en raakt daarmee ook alle andere prestatievelden. Het staat aan het begin van de keten van zorg en hulpverlening, en is tweeledig:

1. burgers moeten geïnformeerd worden over algemene, collectieve en individuele voorzieningen (het liefst vanaf één centraal punt);
2. zij hebben tevens een op maat afgestemde ondersteuning nodig (denk hierbij aan hulp bij het maken van een keuze van voorzieningen en/of het oplossen van een probleem).

De gemeente laat zich leiden door de 'één-loket-gedachte': een burger dient zich in principe niet vaker dan éénmaal tot de gemeente te hoeven wenden om over het gehele scala van voorzieningen de nodige informatie te krijgen. Na het ontvangen hiervan zijn burgers voorzien van 'startershulp' en kunnen zij weer zelfstandig verder. Alle inwoners van de gemeente Epe behoren tot de doelgroep van dit prestatieveld.

Wat is reeds in gang gezet?

Wmo-loket

In november 2006 is de 'Uitvoeringsnotitie Wmo-loket' van kracht geworden. Als centraal adviespunt is vervolgens in het gemeentehuis een zorgloket ingericht waar bewoners terecht kunnen met alle vragen op het terrein van wonen, welzijn en zorg. Dit is tevens telefonisch, schriftelijk en via de internetsite van de gemeente mogelijk. Het loket functioneert onafhankelijk van zorgaanbieders. Dit huidige aanbod van voorzieningen zal worden uitgebreid.

Daarnaast is in 2007 door de gemeente Epe en sociale partners de intentieverklaring 'Samen sterker dan alleen' ondertekend. Doel hiervan is het verlenen van een snellere en verbeterde zorgverlening aan de cliënt door tussen gemeente en partner's een duidelijke taakverdeling te scheppen en de samenwerking te verbeteren.

Voor de toekomst is een (korte) notitie 'Zorgloket' wenselijk waarin wordt ingezet op:

- een jaarlijkse evaluatie van het zorgloket;
- het verder doorontwikkelen van een integrale informatievoorziening voor klanten op de terreinen zorg, werk en inkomen, participatie en ondersteuning.

Participatienota

Daarnaast is in 2007 de participatienota 'In Epe doet iedereen mee!' vastgesteld. Hierin wordt aangestuurd op:

1. een verbetering op het gebied van de toegankelijkheid van informatievoorzieningen;
2. een vergroting van de burgerparticipatie bij de invulling van beleid.

Met betrekking tot het eerste punt zijn er ontwikkelingen gaande op het gebied van regionale samenwerking. De start met de ontwikkeling van een sociale kaart Wmo is daar een voorbeeld van. (De sociale kaart jeugd – zie prestatieveld 2 – zal hier op een later tijdstip aan gekoppeld worden.)

Sociale kaart

Er zijn ontwikkelingen gaande voor twee sociale kaarten:

1. de Sociale kaart Jeugd;
2. de Sociale kaart Wmo.

Begin 2008 is een start gemaakt met de invulling van de Sociale kaart voor de jeugd. Later is gestart met de invulling van de bredere Sociale kaart Wmo. Op een later tijdstip zal de Sociale Kaart voor de Jeugd worden geïmplementeerd in de Sociale Kaart Wmo. Het overleg vindt plaats tussen de gemeenten van de Regio Stedendriehoek. Voor de invulling van de sociale kaart is een rol weggelegd voor de bibliotheken, MEE-Veluwe en de GGD.

EGEM / SLIM

EGEM ('Elektronische Gemeente') is een landelijke ontwikkeling die aanstuurt op een verbetering van de interne bedrijfsvoering en de dienstverlening aan burgers, passend bij de ambities van een moderne lokale overheid. In Epe gaat dit vorm krijgen door middel van een programma met de naam SLIM (Samenwerken / Logische processen / Innovatieve oplossingen / Minder Regels). In 2008 is het 'Realisatieplan EGEM 2008-2010' opgesteld met daarin de ambities van de gemeente Epe en de projecten die daaruit voortvloeien. Goedkeuring door de Raad moet nog volgen. Na eventuele aanpassingen kan gestart worden met de uitvoering. Voor cliënten van de Wmo betekent dit project dat aanvragen in de toekomst sneller verwerkt zullen worden.

Wmo Adviesraad

Op het gebied van de burgerparticipatie is in 2008 de Wmo-adviesraad geïnstalleerd. In de 'Richtlijnen burgerparticipatie Wmo Epe' staat de regelgeving weergegeven voor het functioneren hiervan. Deze raad functioneert als communicatiemedium tussen de gemeente en de burger inclusief de daartoe behorende maatschappelijke organisaties. Doel is het college te adviseren over onderwerpen betreffende maatschappelijke ondersteuning en de dienstverlening door het Wmo-loket.

Wat gaan we doen?

Voortzetting bestaand beleid:	Kernpunten
Uitvoeringsnotitie Wmo-loket (nov. 2006)	Informatie en adviesactiviteiten centreren bij de gemeentelijke publieksbalie. Evaluatie Wmo-loket.
Intentieverklaring 'Samen sterker dan alleen' (2007)	Heldere taakverdeling tussen gemeente en partners. Verbeterde samenwerking tussen gemeente en partners.
Participatienota 'In Epe doet iedereen mee!' (2007)	Klanttevredenheidsonderzoek. Zoeken naar alternatieve communicatievoorzieningen. Probleemsignalering.
'Realisatieplan EGEM 2008-2010'	Verbetering van de interne bedrijfsvoering en de dienstverlening aan burgers. Versoepeld en versneld verwerken van aanvragen in het kader van de Wmo.
'Richtlijnen burgerparticipatie Wmo Epe' (2008)	Instellen Wmo-adviesraad. Regelgeving functioneren.

Nieuw beleid:

Notitie 'Zorgloket'
Verbetering toegankelijkheid digitaal Wmo-loket
Uitvoering EGEM/SLIM
Ontwikkeling Sociale Jeugdkaart
Ontwikkeling Sociale Kaart Wmo

3.4 Prestatieveld 4: Vrijwilligerswerk en mantelzorg

Algemene doelstelling:

Het ondersteunen, behouden en stimuleren van mantelzorg en vrijwilligerswerk.

Verantwoording

De Wmo zet in op het meedoen en de zelfredzaamheid van burgers. Daarbinnen is een cruciale rol weggelegd voor mantelzorgers en vrijwilligers. Zij moeten in hun zorgverlening en activiteiten ondersteund en gefaciliteerd worden. Daarom is hier een apart prestatieveld voor in de wet opgenomen. Met de Wmo is het voor het eerst dat de ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers een wettelijke basis hebben gekregen. Het verschil tussen mantelzorgers en vrijwilligers is als volgt:

- Mantelzorg is een vorm van onbetaald werk. Het vindt niet plaats in een georganiseerd verband maar wordt voornamelijk gedaan omdat er sprake is van bijvoorbeeld een emotionele band. Mantelzorg overkomt mensen vaak onverwacht waardoor er geen sprake is van een keuze.
- Vrijwilligerswerk is een vorm van onbetaald werk dat wel in georganiseerd verband plaatsvindt. Daar zijn meerdere vormen van mogelijk. Er zijn organisaties die alleen uit vrijwilligers bestaan en organisaties met één of meerdere beroepskrachten.

De gemeente staat voor de uitdaging om de informele netwerken te versterken, de bijdragen van mantelzorgorganisaties te ondersteunen en het vrijwilligerswerk (en daaraan gerelateerde projecten) te stimuleren en te faciliteren. Alle inwoners van Epe behoren tot de doelgroep van dit prestatieveld. Dit 4^e prestatieveld staat in nauw verband met het 1^e prestatieveld: leefbaarheid.

Wat is reeds in gang gezet?

- Vastgestelde nota's:
 1. De nota 'Mantelzorg en vrijwillige zorg' (2007) geeft een situatieschets van het huidige aanbod en gebruik van voorzieningen. Er staan aanbevelingen genoemd over de behoeften aan ondersteuning.
 2. Als een onderdeel van de participatienota 'In Epe doet iedereen mee!' is de beleidslijn ten aanzien van het vrijwilligerswerk uitgezet. De gemeente wil inzicht in de populatie, het vrijwilligerswerk uitbreiden en nieuwe groepen vrijwilligers enthousiasmeren. In de nota staan actiepunten genoemd voor de periode van 2008-2011.
- In het nog niet vastgestelde 'Bestemmingsplan Mantelzorg' is besloten om in alle bestemmingsplannen een regeling voor mantelzorg op te nemen. Voor het gehele grondgebied van de gemeente Epe is uniform beleid geformuleerd dat het mogelijk maakt planologisch medewerking te verlenen aan mantelzorg in de vorm van extra huisvestingsmogelijkheden.
- In 2005 is in Epe een vrijwilligerscentrale gestart. Uitvoering hiervan ligt bij Stichting Koppel. De vrijwilligerscentrale inventariseert de behoeftigheden van organisaties en bemiddelt in het potentieel aanbod van vrijwilligers. Tevens verzorgt Stichting Koppel de uitvoering van maatschappelijke stages.
- In het voorjaar van 2006 verscheen de startnotitie 'Versterking Mantelzorgondersteuning Oost-Veluwe'. Deze notitie is een initiatief van de gemeenten Apeldoorn, Heerde, Voorst en Epe gericht op regionale versterking van de mantelzorgondersteuning. Overige gemeenten uit de Stedendriehoek zijn uitgenodigd zich bij dit initiatief aan te sluiten. In Apeldoorn is inmiddels een regionaal coördinatiepunt geïnstalleerd welke wordt uitgevoerd door Stichting De Kap. In Epe is een lokaal steunpunt gerealiseerd. Deze wordt uitgevoerd door de Stichting Welzijn Ouderen Epe.
- In 2007 zijn door het Ministerie van VWS aan gemeenten incidentele middelen beschikbaar gesteld in het kader van de Regeling Waardering Mantelzorgers. Hieropvolgend is door de gemeente Epe het plan van aanpak 'Waardering Mantelzorgers Epe' opgesteld. In 2008 heeft het college hiermee ingestemd. Onder andere is besloten deze middelen in te zetten door als blijk van waardering een eenmalige bijdrage van € 200,- per mantelzorger te verstrekken.

Wat gaan we doen?

Voortzetting bestaand beleid:	Kernpunten
Nota 'Mantelzorg en vrijwillige zorg' (2007)	Het onderwerp mantelzorg prominent op de gemeentelijke beleidsagenda. Bevorderen van opsporing en toeleiding naar voorzieningen. Zorgen voor een voldoende aanbod.
Participatienota 'In Epe doet iedereen mee!' (2007)	Het ondersteunen van vrijwillige hulp- en dienstverlening. Het in kaart brengen van de vrijwilligerspopulatie. Jongeren stimuleren en enthousiasmeren voor vrijwilligerswerk. Maatschappelijke stage middelbaar onderwijs.
'Bestemmingsplan Mantelzorg' (2007)	Extra huisvestingsmogelijkheden ten gunste van mantelzorgondersteuning.
Startnotitie 'Versterking Mantelzorgondersteuning Oost-Veluwe' (2006)	Regionale aanpak mantelzorgondersteuning. Plaatsing van zowel regionaal als lokaal steunpunt.
'Waardering Mantelzorgers Epe' (2008)	Eenmalige financiële bijdrage van € 200,- per mantelzorger.

Nieuw beleid:

Onder de aandacht brengen van mantelzorg bij allochtone groepen. Dit volgt in de nieuw te formuleren 'Integratienota'.

Vaststelling van het 'Bestemmingsplan Mantelzorg'.

Verdere uitwerking regionale aanpak.

3.5 Prestatieveld 5: Participatie

Algemene doelstelling:

Bevorderen van een zelfstandige deelname aan de samenleving.

Verantwoording

De Wmo zet in op meedoen in de samenleving. Dat is echter niet voor iedereen vanzelfsprekend. Lichamelijke of verstandelijke beperkingen, chronische of psychosociale problemen kunnen hindernissen opwerpen om zelfstandig mee te kunnen doen. Maar ook werkzoekenden, mensen uit lagere sociaal-economische klassen, of mensen met een andere culturele achtergrond kunnen moeite hebben met het aansluiten bij maatschappelijke participatie. De Wmo vraagt van gemeenten om te zorgen dat deze mensen mee kunnen doen en richt zich daarbij op het wegnemen van de belemmeringen. Gemeenten worden uitgedaagd om 'inclusief beleid' te ontwikkelen: algemeen beleid waarin nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de behoeften van kwetsbare burgers. Dit prestatieveld is daarmee een aanvulling op de Wet Collectieve Preventie (Wcpv) die zich (op preventieve wijze) richt op mensen die deze belemmeringen nog niet hebben. Het beleid richt zich zowel op aanpassingen binnen de sociale als de fysieke omgeving. Alle inwoners van Epe behoren tot de doelgroep van dit prestatieveld met daarbij bijzondere aandacht voor mensen met een beperking of een chronisch psychisch of psychosociaal probleem. Vanwege de nadruk op sociale activering en het treffen van voorzieningen hiertoe is er een nauw verband met prestatieveld 1: leefbaarheid.

Wat is reeds in gang gezet?

Participatienota

De participatienota 'In Epe doet iedereen mee!' (2007) heeft het thema 'activering' als één van de beleidsprioriteiten. Mensen moeten waar nodig ondersteund worden om ze zo in staat te stellen zelfstandig en volwaardig deel te nemen aan de samenleving. Aandachtspunten zijn:

- het bevorderen van de toegankelijkheid van voorzieningen voor welzijn, sport en cultuur;
- bestrijding van armoede met extra aandacht voor ouderen en gezinnen met een minimuminkomen;
- voorkomen van sociale uitsluiting van ouderen en allochtonen.

Inkomensondersteuning

In de notitie 'Minimabeleid in Epe – Iedereen doet mee!' is het Eper beleid geformuleerd ten aanzien van minimabeleid en inkomensondersteuning. Doel hiervan is het bevorderen van financiële toegankelijkheid van voorzieningen voor welzijn, sport en cultuur voor mensen met een beperkt inkomen. Als gevolg van een motie in de raadsvergadering van 20 maart 2008 zal er in het najaar van 2008 door het Nibud in Epe een 'minima-effect-rapportage' worden uitgevoerd waarbij de huidige uitgangspunten van beleid op effectiviteit worden getoetst. De resultaten hiervan worden vergeleken met een soortgelijk onderzoek uit 2003. Mogelijke aanpassingen in het beleid kunnen hieruit voortvloeien. Nader te bepalen beleid krijgt verder vorm in 2009.

Overige uitgevoerde of op de rit staande activiteiten zijn:

- Met betrekking tot de individuele voorzieningen is in het voorjaar van 2008 een klanttevredenheidsonderzoek gehouden. De resultaten hiervan zijn overwegend positief. Verbeteracties zijn er gezet op het collectief vervoer.
- Het schoolfonds.
- Sportverenigingen zal worden gevraagd in samenwerking met de gemeente iets te kunnen betekenen in het 'meedoen-beleid'.
- Onderzoeken van mogelijkheden voor materiële ondersteuning van de voedselbank.
- Activiteiten rond schuldhulpverlening.

Reïntegratie

Dit onderwerp hangt samen met de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand. In 2004 is het beleidskader met betrekking tot reïntegratie en handhaving 'Werk boven uitkering' vastgesteld. Doel is het zoveel mogelijk beperken van de instroom in de uitkering. Arbeid wordt gezien als het ultieme middel om te participeren. Zonodig vinden er eerst reïntegratieactiviteiten plaats zoals opleiding,

training of werken met behoud van uitkering. Daarna vindt toeleiding naar de arbeidsmarkt plaats. Bij blijvende arbeidsontheffing wordt sociale activering gestimuleerd, zoals bijvoorbeeld vrijwilligersactiviteiten. Jaarlijks vindt rapportage plaats over de uitvoering van de Wwb. Alle gemeenten zijn per 1 januari 2008 tevens uitvoerder van de Wet Sociale Werkvoorziening. Samen met de gemeenten Apeldoorn en Heerde is een plan van aanpak opgesteld over de invoering van de nieuwe WSW-regelgevingen.

Integratie en inburgering

Het Eper beleid inzake inburgering wordt uitgevoerd door de gemeente Apeldoorn. Op onderdelen kan er lokaal door de gemeente Epe worden afgeweken. Ieder jaar stelt het College het 'Uitvoeringsprogramma Inburgering' vast. In 2008 is als doel gesteld de inburgeringstrajecten meer te laten aansluiten op individuele mogelijkheden van inburgeraars. Meer maatwerk moet leiden tot een verbetering van de kwaliteit. Tevens is besloten de wettelijk verplichte eigen bijdrage buiten vordering te stellen als het traject met goed gevolg is afgesloten.

Vanaf 2009 zal het 'Deltaplan inburgering' (Rijksbeleid) de leidraad worden voor het lokale beleid.

Kernpunten hiervan zijn:

- een inburgeringsaanbod voor alle inburgeringsplichtigden;
- één handhavingstermijn van 3,5 jaar;
- één wet voor verplichte en vrijwillige inburgering;
- de mogelijkheid voor een persoonvolgend budget;
- meer geld voor de versterking van de uitvoering door gemeenten.

Ook met betrekking tot de financiering vanuit het Rijk zijn er ontwikkelingen gaande. De middelen inburgering, de middelen basiseducatie (WEB) en het 'werk-deel' van de middelen Wet Werk en Bijstand (Wwb) zullen worden samengevoegd tot het zogenaamde 'participatiebudget'. Met de beleidsvoorbereidingen hiervoor is eind 2008 een start gemaakt.

Ouderen

In 1995 is de ouderennota 'Kijken naar morgen' vastgesteld. De kern hiervan is het bevorderen van zo lang mogelijk zelfstandig wonen en leven, en ter realisatie hiervan zijn woonzorgzones en begeleid-woonvoorzieningen van belang. Begin 2006 is de 'Woonvisie 2005-2015' door de Raad behandeld. Ook hierin wordt nadrukkelijk gewezen op het belang van woonzorgvoorzieningen en dit mee te nemen bij herstructurerings- en nieuwbouwplannen. Het bepalen van de behoefte aan en mogelijkheden van woonzorgzones en woonvormen voor ouderen en gehandicapten is voor 2009 als actiepoint in de programmabegroting 2009-2012 opgenomen. De ouderennota zal begin 2009 geactualiseerd worden. Het voorkomen van vereenzaming en sociaal isolement zal één van de prioriteiten zijn van het nieuw te formuleren ouderenbeleid.

Wat gaan we doen?

Voortzetting bestaand beleid:	Kernpunten
Participatienota 'In Epe doet iedereen mee!' (2007)	Bevorderen toegankelijkheid welzijn, sport en cultuur. Armoede bestrijding. Voorkomen sociale uitsluiting.
'Beleidsregels minimabeleid 'Iedereen doet mee!''	Bevorderen financiële toegankelijkheid van voorzieningen voor welzijn, sport en cultuur voor mensen met een beperkt inkomen. Analyse tevredenheidsonderzoek.
Beleidskader reïntegratie en handhaving 'Werk boven uitkering' (2004).	Beperking instroom in uitkering. Reïntegratietrajecten vinden plaats met als doel toestroming naar arbeidsmarkt en participatie in de samenleving. Stimulering van vrijwilligersactiviteiten bij blijvende ontheffing.
'Uitvoeringsprogramma Inburgering' (2008)	Kwaliteitsverbetering door maatwerk. Geen eigen bijdrage bij afsluiting traject met goed gevolg.
Ouderennota 'Kijken naar morgen' (1995)	Bevorderen van zo lang mogelijk zelfstandig wonen en leven.

	Woonzorgzones en begeleid-woonvoorzieningen (voor burgers die moeilijk zelfstandig kunnen wonen).
'Woonvisie 2005-2015'	Voldoende samenhang tussen wonen, zorg en welzijn. Specifieke aandacht voor woonzorgvoorzieningen.

Nieuw beleid:

'Deltaplan Inburgering' (2009) met lokale vertaling.
--

Ontwikkeling ouderennota.

3.6 Prestatieveld 6: Individuele voorzieningen

Algemene doelstelling:

Het compenseren van lichamelijke en/of psychosociale belemmeringen middels het verstrekken van individuele voorzieningen.

Verantwoording

Daar waar prestatieveld 5 ophoudt begint prestatieveld 6. Prestatieveld 5 richt zich op collectieve en meer algemene zaken. Prestatieveld 6 is individueel en langdurig noodzakelijk gericht. Waar de belemmeringen zoals gesteld bij prestatieveld 5 zodanig zijn dat algemeen beleid geen mogelijkheden biedt, dient de gemeente zich te houden aan het zogenoemde compensatiebeginsel. Ter compensatie van de beperkingen die burgers ondervinden om zelfredzaam te zijn moet de gemeente individuele voorzieningen treffen die burgers in staat stellen om:

- zelfstandig een huishouden te voeren;
- zich te verplaatsen in en om de woning;
- zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;
- sociale verbanden te kunnen aangaan.

Alle inwoners van Epe kunnen bij de gemeente een aanvraag indienen. De gemeente bepaalt of de aanvraag gehonoreerd wordt. Het is de ambitie van de gemeente om zoveel mogelijk kwetsbare burgers in staat te stellen om deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer.

Omdat de gemeente cliënten moet informeren en ondersteunen bij hun zoektocht naar compensatie is er een link met prestatieveld 3. Verder is er, als gevolg van een toenemende vergrijzing en daarmee samenhangende zorgbehoefte, een relatie met prestatieveld 4: de vraag om en inzet van mantelzorgers en vrijwilligers.

Wat is reeds in gang gezet?

- Vastgestelde nota's:
 1. De 'Verordening individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Epe 2007' (per 1 september 2007 in werking getreden). Deze regelt onder andere de indicatiecriteria, welke individuele voorzieningen worden verstrekt en de keuzemogelijkheid tussen PGB en Zorg in natura. (Zie prestatieveld 3 voor de voortgang en tevredenheid met betrekking tot het zorgloket.) Een evaluatie van de verordening volgt eind 2008.
 2. Het 'Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Epe 2007' en 'Beleidsregels Maatschappelijke ondersteuning gemeente Epe 2007'. Hierin zijn onder andere de hoogte van de eigen bijdragen, de vaststelling van de PGB-bedragen en de inkomensgrenzen bepaald.
- In 2007 heeft een aanbestedingsronde voor de huishoudelijke hulp plaatsgevonden. De gemeente Epe heeft tot 1 september 2009 contracten gesloten met Carinova, Sensire en TSN.
- De gemeente Epe heeft actie gezet op de duur van de aanvraag van algemene voorzieningen. Voorheen moesten klanten soms lang wachten. Nu is de aanvraag versneld tot een 'klaar-terwijl-u-wacht-product'. Doel is om dit in de toekomst bij meer producten te realiseren.
- Per 1 januari 2008 is de functie Ondersteunende Begeleiding Algemeen (OB-alg) op somatische en op psychosociale grondslag uit de Awbz komen te vervallen. Dat geldt voor alle nieuwe aanvragen. De functie OB-alg op psychosociale grondslag vervalt per 1 januari 2009 volledig, dat wil zeggen ook voor de lopende zaken. Voor gemeenten ligt er de taak vervangende beleidsmaatregelen te onderzoeken en te formuleren binnen de participatiegedachte van de Wmo. De functie OB-alg. met psychosociale grondslag staat in relatie tot het thema maatschappelijke zorg: prestatievelden 7, 8 en 9.
- Met betrekking tot de Alfahulp en huishoudelijke verzorging is er een wetswijziging aanstaande. De bedoeling is om de cliënten straks te laten kiezen tussen huishoudelijke hulp of de zogenaamde Alfahulp. Kiest de cliënt voor huishoudelijke hulp dan vindt bemiddeling plaats door de thuiszorg-instelling. Kiest de cliënt voor Alfahulp dan zal de thuiszorginstelling hier niet meer in bemiddelen en wordt de cliënt in feite werkgever. Ontwikkelingen vanuit het Rijk dienen te worden afgewacht.

Wat gaan we doen?

Voortzetting bestaand beleid:	Kernpunten
'Verordening individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Epe 2007'	Indicatiecriteria. Bepaling verstrekking individuele voorzieningen. Keuzemogelijkheid tussen PGB en Zorg in natura.
'Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Epe 2007' 'Beleidsregels Maatschappelijke ondersteuning gemeente Epe 2007'	Eigen bijdragen. Vaststelling PGB-bedragen. Inkomensbegrenzing.

Nieuw beleid:
Toename aantal 'klaar-terwijl-u-wacht-producten'.
Onderzoeken en formuleren vervangende beleidsmaatregelen voormalig functie OB-alg psychosociaal.

3.7 Prestatievelden 7, 8 en 9: Maatschappelijke zorg

Algemene doelstelling:

Zorg dragen dat mensen met een aanvaardbare kwaliteit van leven zo volwaardig en zelfredzaam mogelijk mee kunnen doen in de samenleving, gericht op de risicogroepen:

1. huiselijk geweld (pv 7);
2. vrouwenopvang (pv 7);
3. maatschappelijke opvang (pv 7);
4. (openbare) geestelijke gezondheidszorg (pv 8);
5. verslavingszorg (pv 9).

(De nummers 3, 4 en 5 vormen tezamen het 'Regionaal Kompas Oost-Veluwe 2008-2011'.)

Verantwoording

Deze prestatievelden vatten alle risicogroepen op het gebied van maatschappelijke (gezondheids)zorg en opvang samen. Het Rijk verwacht van de centrumgemeenten een Stedelijk Kompas met een plan van aanpak voor de dak- en thuislozenproblematiek. In de regio Oost-Veluwe is echter afgesproken om niet een Stedelijk Kompas maar het 'Regionaal Kompas Oost-Veluwe' (A) te ontwikkelen. Hierin is een meerjarenvisie en een plan van aanpak voor de maatschappelijke zorg in de regio Apeldoorn, Brummen, Epe, Heerde en Voorst opgenomen. Het Regionaal Kompas Oost-Veluwe heeft betrekking op de onderdelen 'maatschappelijke opvang', '(O)GGz' en 'verslavingszorg'. Ook de problematiek van zwerfjongeren en tienermoeders wordt hierin meegenomen. De gemeente Apeldoorn is, na afstemming met de regiogemeenten, als centrumgemeente formeel eindverantwoordelijk voor het opstellen, vaststellen en realiseren van het Regionaal Kompas Oost-Veluwe.

Het plan van aanpak voor de onderdelen 'huiselijk geweld' en 'vrouwenopvang' (B) wordt apart in regionaal verband uitgewerkt. De regio hanteert voor het geheel van de prestatievelden 7, 8 en 9 de term 'maatschappelijke zorg'. Alleen de genoemde risicogroepen zijn doelgroep van dit prestatieveld. Het thema 'Huiselijk Geweld' staat in nauwe relatie met prestatieveld 2: jeugd en preventie.

Verder dient er afstemming te komen met de ontwikkeling van het 'Veiligheidshuis'. Het 'Veiligheidshuis' (zie prestatieveld 1) is een samenwerkingsverband tussen partners gericht op een integrale aanpak ter bevordering van leefbaarheid en veiligheid. Onder andere de thema's 'huiselijk geweld' en de 'nazorg aan ex-gedetineerden' hebben hiermee een relatie.

Wat is reeds in gang gezet?

A. Regionaal Kompas Oost-Veluwe

In 2008 is het 'Regionaal Kompas Oost-Veluwe 2008-2011' vastgesteld. De gesprekspartners (naast de gemeenten) voor de totstandkoming van het Kompas zijn:

- Zorgkantoor Agis (medefinancier van het Kompas en de inkoop van Awbz functies bij de realisatie van voorzieningen of activiteiten voor de doelgroep);
- de Klankbordgroep (vertegenwoordigers van de grotere instellingen met Awbz erkenning);
- de ZWW-raad van de gemeente Apeldoorn (cliënten en vertegenwoordigers van cliënten);
- het potentiële cliëntenplatform Oost-Veluwe (vertegenwoordigers van cliëntenraden van verschillende instellingen en vertegenwoordigers van Wmo-adviesraden van de vijf gemeenten).

In het Kompas zijn de kernthema's voor de maatschappelijke zorg in de regio Oost-Veluwe vastgesteld: preventie, toeleiding, doorstroom, rehabilitatie en herstel. Per thema zijn de te realiseren doelen tot 2011 geformuleerd. Prioriteiten liggen er op het gebied van:

- preventie en toeleiding (O)GGz;
- het inrichten van een centrale toegangspoort voor de maatschappelijke zorg;
- beleidsontwikkeling met de grondslag psychosociaal;
- residentieel daklozen in langdurige zorg (>1 jaar);
- zwerfjongeren en tienermoeders;
- afkicken drugs- en alcoholverslaving;
- ex-cliënten en ex-gedetineerden (nazorg).

Voor de doelgroepen daklozen, verslaafden en GGz-cliënten is eind 2008 in Apeldoorn het Omnizorgcentrum geopend. Het Omnizorgcentrum biedt een combinatie van voorzieningen op het gebied van dag- en nachtopvang, wonen, sociale-, verpleegkundige- en medische zorg, (o.a. methadon en heroïnebehandeling), dienstverlening, dagbesteding en arbeidstoeleiding. Nu het Regionaal Kompas is vastgesteld kan de gemeente Epe starten met een lokale vertaling hiervan. Deze dient zich met name te richten op de aspecten preventie en toeleiding (voortraject) en op nazorg en resocialisatie (natraject). In de onderlinge afstemming van deze aspecten hebben de regiogemeenten een gezamenlijke taak. Het tussentraject betreft dan de opvang en maatschappelijke zorg die door centrumgemeente Apeldoorn wordt uitgevoerd. In het 'Regiocontract Stedendriehoek 2008-2011' zijn de aanpak van veelplegers en de nazorg aan ex-gedetineerden als specifieke aandachtspunten opgenomen.

B. Huiselijk Geweld en Vrouwenopvang

Per oktober 2005 is de beleidsnota 'Ketenaanpak Huiselijk geweld' van kracht geworden. Dit betreft een lokaal voor Epe bestemde nota. Het thema vrouwenopvang is hierin geïntegreerd. In de nota zijn de volgende prioriteiten vastgesteld:

- stimulering van preventieve maatregelen;
- verbetering van signalering;
- een versterking van de keten rond huiselijk geweld op lokaal en regionaal niveau;
- een verbetering van de registratie.

Aan deze doelstellingen zijn concrete activiteiten en resultaten gekoppeld. Momenteel is een actualisering van de nota in ontwikkeling. Verwacht wordt dat deze in 2009 van kracht wordt. Naast deze lokale ontwikkelingen wordt tevens gewerkt aan een regionale samenwerking met Apeldoorn als centrumgemeente. Sinds oktober 2005 is in Apeldoorn het Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld gevestigd dat regionaal actief is. In 2008 zijn er aanzetten gemaakt voor de ontwikkeling van een nieuwe regionale nota Huiselijk Geweld. Een verdere uitwerking van regionale afstemming is een speerpunt. Op basis van het regionaal geformuleerde beleid volgt een lokale vertaling.

Verder zijn er vanuit het Rijk ontwikkelingen gaande zoals het 'Veiligheidshuis' en de Wet Tijdelijk Huisverbod. Deze worden meegenomen in het nieuwe beleid.

Wat gaan we doen?

Voortzetting bestaand beleid:	Kernpunten
'Regionaal Kompas Oost-Veluwe 2008-2011'	Maatschappelijke opvang. (Openbare) geestelijke gezondheidszorg. Verslavingszorg.
Nota 'Ketenaanpak Huiselijk geweld' (2005)	Stimulering preventieve maatregelen. Verbetering signalering. Een versterking van de keten rond huiselijk geweld op lokaal en regionaal niveau. Verbetering registratie.

Nieuw beleid:

Lokale vertaling Regionaal Kompas (beleidsnota)
Ontwikkelen nota Huiselijk Geweld (regionaal)
Actualisering nota Huiselijk Geweld (lokaal)

Bijlage 1 Inhoud van de Wmo

De Wmo is een bundeling van meerdere wetten onder één noemer. Voorheen waren er de Welzijnswet, de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg), de Algemene wet bijzondere ziektekosten (Awbz) en de (Openbare) Geestelijke Gezondheidszorg ((O)GGz). Deze vielen afwisselend onder de landelijke en de lokale overheden. Alleen de Awbz is gedeeltelijk blijven bestaan. De rest is per 1 januari 2007 ondergebracht in de Wmo en onder de verantwoordelijkheden van de lokale overheden gezet. Onderstaande figuur geeft de verandering per 1 januari 2007 weer:

voor 1-1-2007		na 1-1-2007
AWBZ (ondersteunende en activerende begeleiding)	→	Awbz (op termijn Wmo)
AWBZ (huishoudelijke verzorging)	→	Wmo (gemeente)
AWBZ / ZFW (zorggerelateerde subsidieregelingen)	→	
Welzijnswet (gemeente)	→	
Wvg (gemeente)	→	
Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang	→	Wmo (centrumgemeenten)
(O)GGz (gemeente)	→	

Zo is er sprake van een vereenvoudiging van het aantal wetten tot een overzichtelijker geheel. Wat eerst bij het rijk lag is overgeheveld naar de gemeenten. Deze vereenvoudiging heeft er niet toe geleid dat er gesneden is in het aantal doelgroepen waar de wet betrekking op heeft. De Wmo is een brede wet geworden, uiteenlopend van het opzetten van collectieve activiteiten en samenlevingsopbouw tot een specifiek toegepaste zorgaanbieding op individueel niveau. Alle doelgroepen van de Wmo zijn onderverdeeld in 9 prestatievelden:

Prestatieveld	Doelgroepen van burgers
1. Sociale samenhang en leefbaarheid	Alle burgers
2. Ondersteuning voor jongeren en ouders met problemen	Risicogroepen
3. Informatie, advies en cliëntondersteuning	Alle burgers
4. Ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers	Alle burgers
5. Stimulering van het zelfstandig / maatschappelijk functioneren van mensen met een beperking en van mensen met een psychisch of psychosociaal probleem	Mensen met een beperking
6. Het verlenen van individuele voorzieningen	Mensen met een beperking
7. Maatschappelijke opvang (vrouwenopvang en huiselijk geweld)	'Multiproblem'
8. Bevordering van (openbare) geestelijke gezondheidszorg	'Multiproblem'
9. Verslavingsbeleid	'Multiproblem'

Het is aan gemeenten om – soms op lokaal, soms op regionaal niveau – concrete invulling te geven aan de prestatievelden die het rijk als kader heeft aangegeven. Deze kunnen uiteraard niet allemaal

los van elkaar worden gezien. Er vindt overlap plaats. Het is tevens taak aan de gemeente om daar waar nodig de juiste dwarsverbanden te maken.

Het deel van de Wmo dat onder de centrumgemeenten valt betreffen de onderdelen die een meer regionale aanpak behoeven. Centrumgemeente voor Epe is de gemeente Apeldoorn. Het restant van de Awbz (m.n. gericht op mensen die langdurige en zware zorg nodig hebben) zal op termijn ook in de Wmo worden ondergebracht.

Compensatiebeginsel en inspanningsverplichting

Het compensatiebeginsel verplicht gemeenten om individuele voorzieningen te treffen ter compensatie van beperkingen die burgers ondervinden in zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Deze compensatieplicht is een vervanging van de eerdere zorgplicht en flexibeler in te vullen. Onder compensatie wordt verstaan dat mensen recht hebben op een oplossing als zij daar om vragen. De gemeente beoordeelt vervolgens deze aanvraag. De gemeente is verplicht de toe- of afwijzing van de voorziening te motiveren richting de aanvrager.

Het compensatiebeginsel heeft betrekking op het verstrekken van collectieve en individuele voorzieningen (prestatieveld 6). Voor de overige prestatievelden heeft de gemeente een prestatie- of inspanningsverplichting, waarin zij de in hoofdstuk 2 genoemde regierol heeft.

Wmo-Benchmark

De gemeenteraad van Epe is in 2006 akkoord gegaan met deelname aan de Wmo-benchmark. Het doel van de Wmo-benchmark is de lokale invulling van de Wmo te verbeteren door deze regionaal met elkaar te vergelijken. Het is één van de instrumenten waarmee de gemeente Epe tracht haar Wmo-beleid kwalitatief te optimaliseren. Tevens is hiermee voldaan aan de wettelijke eis tot 'horizontale verantwoording' aan het rijk dat betrekking heeft op prestatiegegevens en informatie over de tevredenheid onder de burgers.

Jaarlijks wordt het Beleidsplan Wmo op hoofdlijnen beschreven in de Programmabegroting. De in het beleidsplan voorgestelde activiteiten worden hierin verwerkt en nader toegespitst. De gegevens uit de Benchmark dienen hierbij als input en worden jaarlijks verwerkt. Een nadere uitwerking vindt plaats via een jaaroverzicht dat wordt voorgelegd aan de Wmo-raad en wordt besproken in de gemeenteraad. Het plan wordt vervolgens door het college vastgesteld.

Bijlage 2 Overzicht kernpunten per prestatieveld

PV	Voortzetting bestaand beleid	Kernpunten	Nieuw beleid
1	Startnotitie 'Sportbeleid in de gemeente Epe'	Sport is voor iedereen toegankelijk. Versterking van de sociale binding door middel van sport. De gemeente voert de regie gericht op ondersteuning en facilitering.	Ontwikkeling 'Sportnota'
1	Nota 'Zicht op kunst en cultuur' (2006 – 2009)	Stimuleren van betrokkenheid bij de lokale woonomgeving.	Vernieuwing beleid kunst en cultuur
1	Productovereenkomst ROC	Sociale activering en maatschappelijke participatie.	Lokale uitwerking productovereenkomst ROC
1	'Uitvoeringsprogramma Inburgering 2008'	Aantal en kwaliteit aan te bieden inburgeringsvoorzieningen.	
1	Participatienota 'In Epe doet iedereen mee!' (2007)	Opstellen Dorpsvisies. Stimuleren burgerinitiatieven. Bevorderen van leefbaarheid en veiligheid. Betrekken van experts en bewoners in een wijkgerelateerde aanpak.	Samen met burgers dorpsvisies ontwikkelen.
1	Notitie 'Samenwerken op de aandachtsvelden leefbaarheid en veiligheid' (dec. 2007)	Vergroting betrokkenheid burgers binnen hun leefomgeving. Effectiever overleg- en samenwerkingsstructuur tussen de convenantpartners.	Samenwerkingsstructuur Leefbaarheid/Veiligheid
1	Regiocontract Stedendriehoek (sociale component)	Sociale veiligheid Kansen voor jongeren Wet maatschappelijke ondersteuning	Ontwikkeling 'Veiligheidshuis'
1	Notitie veiligheidsbeleid ('Bepalen lokale prioriteiten 2009-2011')	Prioritering van de thema's 'Leefbaarheid, veiligheid en sociale cohesie' en 'Jeugd en veiligheid'.	Integraal veiligheidsbeleid.
1	'Groenstructuurplan (2009)' en 'BOR'	Wat is er waar aan groen. Resultaten groenbeheer tbv kwaliteitshandhaving.	Groenstructuurplan.
1	'Toekomstvisie Epe 2010' (maart 2003)	Een basisaanbod van voorzieningen in iedere kern.	
1	'Woonvisie 2005-2015'	Een passend aanbod van woningen. Een leefbare en veilige omgeving. Voldoende samenhang tussen wonen, zorg en welzijn. Waarborging keuzevrijheid door een diversiteit aan woonmogelijkheden.	'Monitor Wonen, Welzijn, Zorg; Regio Stedendriehoek'
1	'Ruimtelijk Structuurplan Epe' (2007)	Bepaling woningbehoefte. Vraag en aanbod zorgwoningen.	

		Richtinggevend voor ruimtelijke ontwikkeling.	
1	'Beleidsregels minimabeleid 'Iedereen doet mee!''	Bevorderen financiële toegankelijkheid van voorzieningen voor welzijn, sport en cultuur voor mensen met een beperkt inkomen. Analyse 'minima-effect-rapportage' (uitgevoerd door het Nibud).	Minimabeleid na afwachting resultaten onderzoek Nibud.
1	Nota 'Sociale Perspectieven Stedendriehoek' (2005)	Regionale samenwerking ter versterking van de sociale kwaliteit in de Stedendriehoek op het gebied van 'wonen en voorzieningen', 'vermaatschappelijking van de zorg' en 'onderwijs en arbeidsmarkt'.	
1			Ontwikkeling 'Brede School'
1			Ontwikkeling 'Integratienota'
2	'Beleidsnota Integraal Jeugdbeleid 2009-2012'	Opvoedings- en opgroeiondersteuning. Criminaliteitspreventie. Maximaliseren rendement onderwijs. Samenhang voorzieningen 0-19 jaar.	Uitwerken uitvoeringsprogramma Integraal Jeugdbeleid 2009-2012.
2	'Beleidsnota Lokaal Gezondheidsbeleid 2008-2011'	Bestrijding overgewicht. Voorkomen gebruik genotmiddelen. Bevorderen psychische gezondheid. Realiseren laagdrempelige voorzieningen.	
2	Wettelijke taken vanuit het Rijk	Ontwikkeling Centrum voor Jeugd en Gezin. Ontwikkeling Electronisch Kinddossier. Verwijsindex Risicjongeren.	
2	'Project Alcoholmatiging'	Tegengaan van vaker, jonger en meer alcoholgebruik door jongeren.	
2	Regionaal project 'Schoolverlaters Offensief Stedendriehoek' (SOS)	Werk en/of onderwijs voor voortijdig schoolverlaters.	
3	Uitvoeringsnotitie Wmo-loket (nov. 2006)	Informatie en adviesactiviteiten centreren bij de gemeentelijke publieksbalie. Evaluatie Wmo-loket.	Notitie 'Zorgloket'
3	Intentieverklaring 'Samen sterker dan alleen' (2007)	Heldere taakverdeling tussen gemeente en partners. Verbeterde samenwerking tussen gemeente en partners.	
3	Participatienota 'In Epe doet iedereen mee!' (2007)	Klanttevredenheidsonderzoek. Zoeken naar alternatieve communicatievoorzieningen. Probleemsignalering.	
3	'Realisatieplan EGEM 2008-2010'	Verbetering van de interne bedrijfsvoering en diensverlening aan burgers. Versoepeld en versneld verwerken van aanvragen in het kader van de Wmo.	
3	'Richtlijnen burgerparticipatie Wmo	Instellen Wmo-adviesraad.	

	Epe' (2008)	Regelgeving functioneren.	
3			Verbetering toegankelijkheid digitaal Wmo-loket
3			Uitvoering EGEM/SLIM
3			Ontwikkeling Sociale Jeugdkaart
3			Ontwikkeling Sociale Kaart Wmo
4	Nota 'Mantelzorg en vrijwillige zorg' (2007)	Het onderwerp mantelzorg prominent op de gemeentelijke beleidsagenda. Bevorderen van opsporing en toeleiding naar voorzieningen. Zorgen voor een voldoende aanbod.	
4	Participatienota 'In Epe doet iedereen mee!' (2007)	Het ondersteunen van vrijwillige hulp- en dienstverlening. Het in kaart brengen van de vrijwilligerspopulatie. Jongeren stimuleren en enthousiasmeren voor vrijwilligerswerk. Maatschappelijke stage middelbaar onderwijs.	Vaststelling van het 'Bestemmingsplan Mantelzorg'.
4	'Bestemmingsplan Mantelzorg' (2007)	Extra huisvestingsmogelijkheden ten gunste van mantelzorgondersteuning.	Vaststelling van het 'Bestemmingsplan Mantelzorg'.
4	Startnotitie 'Versterking Mantelzorgondersteuning Oost-Veluwe' (2006)	Regionale aanpak mantelzorgondersteuning. Plaatsing van zowel regionaal als lokaal steunpunt.	Verdere uitwerking regionale aanpak.
4	'Waardering Mantelzorgers Epe' (2008)	Eenmalige financiële bijdrage van € 200,- per mantelzorger.	
4			Onder de aandacht brengen van mantelzorg bij allochtone groepen. Dit volgt in de nieuw te formuleren 'Integratienota'.
5	Participatienota 'In Epe doet iedereen mee!' (2007)	Bevorderen toegankelijkheid welzijn, sport en cultuur. Armoede bestrijding. Voorkomen sociale uitsluiting.	
5	'Beleidsregels minimabeleid 'Iedereen doet mee!''	Bevorderen financiële toegankelijkheid van voorzieningen voor welzijn, sport en cultuur voor mensen met een beperkt inkomen. Analyse tevredenheidsonderzoek.	
5	Beleidskader reïntegratie en handhaving 'Werk boven uitkering' (2004).	Beperking instroom in uitkering. Reïntegratietrajecten vinden plaats met als doel toestroming naar arbeidsmarkt en participatie in de samenleving. Stimulering van vrijwilligersactiviteiten bij blijvende ontheffing.	
5	'Uitvoeringsprogramma Inburgering' (2008)	Kwaliteitsverbetering door maatwerk. Geen eigen bijdrage bij afsluiting traject met goed gevolg.	'Deltaplan Inburgering' (2009) met lokale vertaling.
5	Ouderennota 'Kijken naar morgen'	Bevorderen van zo lang mogelijk zelfstandig wonen en leven.	Ontwikkeling ouderennota.

	(1995)	Woonzorgzones en begeleid-woonvoorzieningen (voor burgers die moeilijk zelfstandig kunnen wonen).	
5	'Woonvisie 2005-2015'	Voldoende samenhang tussen wonen, zorg en welzijn. Specifieke aandacht voor woonzorgvoorzieningen.	
6	'Verordening individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Epe 2007'	Indicatiecriteria. Bepaling verstrekking individuele voorzieningen. Keuzemogelijkheid tussen PGB en Zorg in natura.	
6	'Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Epe 2007' 'Beleidsregels Maatschappelijke ondersteuning gemeente Epe 2007'	Eigen bijdragen. Vaststelling PGB-bedragen. Inkomensbegrenzing.	
6			Toename aantal 'klaar-terwijl-u-wacht-producten'.
6			Onderzoeken en formuleren vervangende beleidsmaatregelen voormalig functie OB- alg psychosociaal.
7	Nota 'Ketenaanpak Huiselijk geweld' (2005)	Stimulering preventieve maatregelen. Verbetering signalering. Een versterking van de keten rond huiselijk geweld op lokaal en regionaal niveau. Verbetering registratie.	Actualisering nota Huiselijk Geweld (lokaal)
7			Ontwikkelen nota Huiselijk Geweld (regionaal)
7,8,9	'Regionaal Kompas Oost-Veluwe 2008-2011'	Maatschappelijke opvang. (Openbare) geestelijke gezondheidszorg. Verslavingszorg.	Lokale vertaling Regionaal Kompas (beleidsnota)

